

EVROPSKA
UNIJA - UKRATKO

Obrazovanje i
osposobljavanje

— Ključ za vašu
budućnost

Obrazovanje, osposobljavanje, mladi i sport

Ulaganje u obrazovanje i osposobljavanje je od suštinskog značaja za pospešivanje ličnog razvoja mladih ljudi i njihovih izgleda za pronalaženja posla.

UPOZNAVANJE EVROSKE UNIJE

Ova publikacija je deo serije koja objašnjava šta EU radi u različitim oblastima politika, zašto je EU deo procesa i koji su rezultati.

Ovu publikaciju možete pronaći na sajtu:

http://europa.eu/pol/index_en.htm
<http://europa.eu/!bY34KD>

Kako funkcioniše Evropska unija
Evropa u 12 lekcija
Evropa 2020: Strategija za rast Evrope
Osnivači Evropske unije

Poljoprivreda
Bankarstvo i finansije
Granice i bezbednost
Budžet
Klimatske aktivnosti
Konkurentnost
Potrošači
Kultura i audiovizuelni mediji
Običaji
Digitalna agenda
Ekonomski i monetarna unija i evro
Obrazovanje, osposobljavanje, mladi i sport ✘
Zapošljavanje i socijalna pitanja
Energetika
Proširenje
Preduzetništvo
Životna sredina
Borba protiv prevara
Bezbednost hrane
Spoljni poslovi i bezbednosna politika
Humanitarna pomoć i civilna zaštita Unutrašnje tržište
Međunarodna saradnja i razvoj
Pravosuđe, osnovna ljudska prava i ravnopravnost
Pomorstvo i ribolov
Migracije i azil
Javno zdravlje
Regionalna politika
Istraživanje i inovacije
Poreska politika
Trgovina
Transport

SADRŽAJ

Zašto nam je potrebno delovanje na evropskom nivou?	3
Kako funkcioniše EU po tom pitanju?	6
Šta radi EU?	10
Izgledi	16
Saznajte više	16

Evropska unija - ukratko:

Obrazovanje, osposobljavanje, mladi i sport

Evropska komisija
Generalni direktorat za komunikaciju
Informisanje građana
1049 Brisel
BELGIJA

Rukopis ažuriran u novembru 2014.

Naslovna strana i slika na 2. strani:
© Glowimages/Getty Images

16 str. — 21 × 29.7 cm
ISBN 978-92-9238-360-2
doi: 10.2871/63698

Luksemburg: Kancelarija za publikacije Evropske unije, 2014.

© Evropska unija, 2014.

Umnožavanje je dozvoljeno. Za svaku upotrebu ili umnožavanje fotografija, dozvolu treba tražiti direktno od nosioca autorskih prava.

Zašto nam je potrebno delovanje na evropskom nivou?

Obrazovanje i osposobljavanje — za vašu budućnost — za našu budućnost

Za vas: Ulaganje u obrazovanje i osposobljavanje predstavljaju ključ za vašu budućnost, posebno ukoliko ste mlada osoba. Učenjem drugog ili trećeg jezika nećete samo upoznati druge zemlje, narode i drugačije načine života, već možete i da studirate, usavršavate se ili volontirate u inostranstvu i time poboljšate svoje izgleda za pronalaženje dobro plaćenog posla u budućnosti koji vas ispunjava. Studije pokazuju da visokokvalifikovane osobe imaju dvostruko veću šansu za zapošljavanje i skoro tri puta veću šansu da zarađuju iznad prosečne zarade nego niskokvalifikovane osobe.

Za vašu zemlju: U svetu koji postaje sve više međusobno zavisian, nacionalne ekonomije će ostvariti svoj puni potencijal samo uz podršku snažnih sistema obrazovanja i osposobljavanja. Država koja pametno ulaže u obrazovanje i osposobljavanje će napredovati u oblastima poslovanja, nauke i umetnosti. Pored toga, obezbeđivanje obrazovnih mogućnosti će pomoći da se obezbede socijalna pravda i kohezija.

Obrazovanje je imalo ključnu ulogu u procvatu klasične grčke civilizacije.

Da li ste znali?

Kod 20 % Evropljana osnovne veštine kao što su pismenost i računanje su na niskom nivou, zbog čega imaju teži pristup tržištu rada i teže im je da u potpunosti učestvuju u društvu.

Za Evropu: Naš uspeh na konkurentnom globalnom tržištu se zasniva na kvalifikovanoj radnoj snazi koja proizvodi izvrsne i inovativne proizvode i usluge. Međutim, obrazovanje se ne tiče samo ekonomskih rezultata: demokratska kultura u Evropi može da napreduje samo ako smo svi mi svesni svojih građanskih prava i obaveza. Aktivno građanstvo mora se podučavati i učiti kod kuće, u školi i izvan nje.

Erasmus+

S obzirom na ključnu ulogu obrazovanja za buduću dobrobit građana, naroda i Evrope u celini, EU je razvila ambiciozan program: Erasmus+. Cilj ovog programa je podsticanje ličnog razvoja i mogućnosti za zapošljavanje ljudi. Program podržava sve sektore obrazovanja i osposobljavanja, kao i neformalno učenje za mlade, volontiranje i amaterski sport. Zamenjuje nekoliko prethodnih programa, a pravila i proces prijavljivanja su usklađeni i pojednostavljeni.

Od 1987, više od 3 miliona studenata u sistemu visokog obrazovanja su iskoristili bespovratna sredstva Erasmusa. Erasmus+ je značajno povećao finansije sredstvima EU-a. U periodu između 2014. i 2020, u planu je da se preko programa podrži još 4 miliona mladih ljudi, studenata i odraslih kako bi stekli iskustvo i veštine kroz studiranje, osposobljavanje, učestvovanje u omladinskim razmenama ili volontiranje u inostranstvu. Takođe, program u znatnoj meri povećava mogućnosti za saradnju među obrazovnim ustanovama ili organizacijama mladih, kao i između sveta obrazovanja i poslovnog sveta.

Alarmantne brojke — jaz u veštinama

Zbog svetske ekonomske krize, do izražaja su došle strukturalne slabosti koje su imale ozbiljne posledice na milione ljudi. Stopa nezaposlenosti mladih iznosi više od 20 % u EU u celini, a preko 50 % u nekim državama članicama. Međutim, kriza nije jedini uzrok nezaposlenosti. Nezaposlenosti doprinose i loše obrazovanje i nedostatak veština.

Da li ste znali?

Nepismenost ne uništava samo živote ljudi, već predstavlja i uzrok velikih troškova za društvo. Troškovi nepismenosti — samo u razvijenim zemljama — iznose više od 500 000 000 000 (500 milijardi) evra svake godine.

Oko 20 % mladih ljudi u EU nema minimalni nivo osnovnih veština iz čitanja, matematike i prirodnih nauka. Šest miliona napušta obrazovanje i osposobljavanje nakon samo završene srednje škole ili nižeg stepena obrazovanja. Možete zamisliti efekat ovih nedostataka: nedavno istraživanje je pokazalo da se samo jedna od dve niskokvalifikovane odrasle osobe zapošljava, dok je stopa zaposlenosti visokokvalifikovanih mladih ljudi znatno veća.

Da li to znači da je sticanje kvalifikacija najbolji način za pronalaženje posla? Nesumnjivo je da je najsigurniji. Mnogi poslodavci očajnički traže kvalifikovane radnike.

Jedan od tri poslodavca nailazi na poteškoće u pronalaženju ljudi sa odgovarajućim veštinama. Ovo se posebno odnosi na najinovativnije privredne sektore u kojima postoje na hiljade slobodnih radnih mesta, kao što su sektori inženjerstva, nauke i tehnologije.

Nesklad između veština koje poslodavci traže i onih koje nude tražioci posla naziva se jaz u veštinama. To je jedan od najizraženijih problema sa kojim se suočavaju evropske zemlje. Potrebno je da se premosti taj jaz. Najpouzdaniji način kojim se to može učiniti je putem obrazovanja i osposobljavanja.

Penzioneri premošćavaju jaz

Evropski HEAR ME projekat (Highly Educated Retirees Mentoring Early School Leavers – Visokoobrazovani penzioneri kao mentori osobama koje prevremeno napuštaju obrazovanje) je zaposlio penzionere ili ljude koji su pred penzijom i koji žele da rade sa mladima. Volonteri su pohađali niz kurseva iz mentorskih veština. Penzioneri su zatim radili kao mentori, pružali pomoć i smernice osobama koje prevremeno napuštaju školovanje kako bi ih podržali u ostvarivanju ciljeva u vezi obrazovanja i zapošljavanja.

Proizvođači se bore za radnike sa veštinama.

Supsidijarnost u praksi: ono što naučite kod kuće, ne morate učiti u školi.

Zajednička borba sa izazovima

Milioni ljudi i organizacija su deo procesa učenja; od učenika, studenata, pripravnika i roditelja do učitelja, univerziteta, preduzeća i organizacija mladih, sve do vlada i EU. Kako oni mogu pametno podeliti odgovornosti? **Načelo supsidijarnosti** može pružiti određene smernice. To znači da bi odluke uvek trebalo donositi na način koji je najbliži osobama na koje se te odluke odnose.

Odgovornosti u obrazovanju — šta vi mislite?

Ko ima najvažniju ulogu u procesu obrazovanja i osposobljavanja? Vlade, škole, nastavnici ili roditelji?

Koja je vaša uloga?

U kojoj meri možete odlučivati gde, kada i šta ćete učiti?

Zbog toga je — prema sporazumima EU — svaka država EU je odgovorna za razvoj sopstvenog obrazovanja, osposobljavanje i omladinske politike. Nacionalne vlade odlučuju o sadržaju nastavnog programa i organizaciji obrazovanja. Svaka vlada, zauzvrat, može da omogući da se o pitanjima obrazovanja odlučuje na regionalnom ili lokalnom nivou. Mnoge odluke se dalje poveravaju univerzitetima, školama i obrazovnim ustanovama za osposobljavanje, a neke od njih sprovode organizacije mladih.

Međutim, kako bi moglo da se razvija, znanje mora da raste i da se širi, što podrazumeva i prelaženje granica. Ovde nastupa evropska dimenzija u obrazovanju, osposobljavanju i politikama za mlade. Države članice mogu poboljšati svoje politike učenjem iz međusobnih iskustava; studenti, pripravnici, volonteri, nastavnici, osobe koje su aktivne u radu sa mladima, škole, univerziteta i organizacije mladih mogu da imaju prekograničnu saradnju. Saradnja je neophodna na evropskom nivou kako bi se stvorilo najbolje obrazovno okruženje za sve i obezbedile visoko cenjene kvalifikacije.

Zbog toga su se programi saradnje u obrazovanju, osposobljavanju i omladinskim politikama nalazili na evropskoj agendi dugi niz godina: program Erasmus je usvojen 1987, a prvi evropski program za mlade „Mladi za Evropu“ 1988. godine. Međutim, tek kada je potpisan Ugovor iz Mاستrihta (1993), u osnivačke ugovore Unije je uključena službena evropska nadležnost u polju obrazovanja, stručnog osposobljavanja i omladinskih politika.

Da li ste znali?

Sport je dodat kao nova nadležnost EU u Lisabonskom ugovoru (2009). Značaj postojanja pristupa na evropskom nivou dolazi do izražaja kada je reč o promovisanju društvenih i ekonomskih prednosti učestvovanja u sportskim i fizičkim aktivnostima, kao i o suzbijanju pretnji koje postoje po sport, kao što su nameštanje utakmica, nasilje i doping. Razmena informacija na nivou EU pomaže državama članicama da razviju delotvorne politike za borbu protiv takvih izazova.

Kako funkcioniše EU po tom pitanju?

EU je posvećena otvaranju pogleda i mogućnosti kroz podršku koju daje obrazovanju, osposobljavanju i omladinskim politikama.

Otvorite svoj um: učenje neprekidno traje

„Život je učenje; kada prestanete da učite, umirete“
(Tom Klensi)

Učenje traje neprekidno. Razgovor sa nekim koga pre niste poznavali imate priliku da učite o njegovim stavovima, sklonostima itd.

Ne učiti je skoro nemoguće. Pokušajte da izbegnete učenje samo sat vremena. Da li je to moguće?

Ne. Čak i dok pripremate taj eksperiment, moraćete da razmislite od kojih se aktivnosti morate suzdržati. Na taj način — kroz svoje iskustvo — razvićete jasniju ideju o tome šta je učenje. Lično iskustvo najbolji je način učenja.

Učenje je više od sedenja u učionici.

Ono je više od samog upijanja činjenica. Učenje je deo života.

U skladu sa tim, EU promovise širok i sveobuhvatan pristup učenju koji obuhvata niz različitih metoda i okruženja za učenje, na primer sneformalno, informalno i doživotno učenje.

Učenje je deo života.

Učenjem o solidarnosti učimo o životu..

Neformalno učenje jeste učenje van formalnog školskog okruženja ili okruženja gde se obavljaju obuke i odvija se kroz organizovane aktivnosti koje uključuju neki oblik podrške učenju, na primer:

- strukturisano učenje putem interneta;
- stručno usavršavanje;
- volontiranje ili učestvovanje u razmenama mladih;
- programi za opismenjavanje ili sticanje veština potrebnih za rad namenjeni osobama koje su prekinule školovanje.

Informalno učenje jeste učenje koje nije organizovano ili strukturisano u smislu ciljeva, vremena ili podučavanja. Ono obuhvata veštine stečene (nekada i nenamerno) tokom života i radno iskustvo.

Na primer:

- upravljanje projektima ili informatičke veštine stečene na radnom mestu;
- jezici i interkulturalne veštine stečene za vreme boravka u inostranstvu;
- socijalne veštine stečene volontiranjem, kulturnim aktivnostima, sportom ili putem aktivnosti kod kuće (na primer, briga o detetu).

Doživotno učenje jeste učenje novih stvari tokom života, posebno nakon završetka početnog formalnog obrazovanja. Zapamtite: nikad nije prekasno za učenje!!

Doživotno učenje za osobe sa intelektualnim poteškoćama

Osobama sa intelektualnim poteškoćama doživotno učenje nije samo sticanje novih veština. Ono im pomaže da se uključe u društvo, mogu da zastupaju sebe i preuzmu veću kontrolu nad svojim svakodnevnim životom. Međutim, mnoge obuke za osposobljavanje i predavanja nisu prilagođena osobama sa intelektualnim poteškoćama. Često je teško razumeti nastavni materijal i ono o čemu nastavnik govori.

*Zbog toga su se organizacije iz mnogih država EU udružile i pokrenule novi **projekat Pathways**. Učesnici su pripremili obuke za osposobljavanje, brošure i internet alate kojima se objašnjava kako informacije učiniti pristupačnijim. Ovaj projekat će osobama sa intelektualnim poteškoćama olakšati učestvovanje u doživotnom učenju.*

Otvorite vrata: saradnja sa svetom

Evropa nije zatvorena — posebno ne u oblastima obrazovanja, osposobljavanja i politika za mlade.

- EU podržava saradnju u celom svetu u cilju razvoja i modernizacije visokoškolskih ustanova u partnerskim državama. Partnerske ustanove mogu biti odabrane u susednim državama EU, zapadnom Balkanu i Rusiji, kao i u delovima Azije, Latinske Amerike i Afrike.

- EU podržava projekte saradnje između organizacija mladih u celom svetu. Cilj tih projekata su unapređivanje kvaliteta i priznavanje rada mladih, volontiranje, razmena mladih i ostale aktivnosti neformalnog obrazovanja u različitim delovima sveta.
- Program „**Žan Mone**“ (Jean Monnet) podržava podučavanje, istraživanje i razmišljanje o evropskim integracijama u celom svetu. Između 1990. i 2011, program „Žan Mone“ je podržao pokretanje oko 3 700 projekata u oblasti studija evropskih integracija, uključujući 165 evropskih Centara izvrsnosti „Žan Mone“, oko 880 čelnika univerziteta i skoro 2 200 trajnih obuka i evropskih modula. Program se sada sprovodi u 72 države u celom svetu.

Promovisanje znanja o EU u celom svetu

„Aktivnosti programa „Žan Mone“ zaista su od presudne važnosti. Program iz ekonomije sada služi kao sredstvo za razvoj nastavnog plana i programa povezanih sa EU, u okviru kojeg se pozivaju evropski naučnici i praktičari...i promovišu različite aktivnosti za podizanje svesti korejske javnosti o EU.“

Profesor Vusik Mun, vođa programa u okviru projekta „Žan Mone“ u području ekonomije EU na nacionalnom univerzitetu u Seulu u Južnoj Koreji.

EU ima ulogu partnera

Države članice su odgovorne za sadržaj i organizaciju svojih sistema obrazovanja i stručnog osposobljavanja. EU poštuje različitost nacionalnih pravila i prioriteta i nema pravo da u tim oblastima usklađuje pravila i propise država članica EU-a (članovi 165. i 166. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije).

Prema tome, EU ne može određivati pravila u oblasti obrazovanja, osposobljavanja i omladinskih politika. Znači li to da EU stoji sa strane i samo posmatra? Nikako! EU ima jedinstvenu ulogu u evropskom procesu učenja kao koordinator, posrednik i savetnik. EU podstiče saradnju između država članica i nadopunjuje njihovo delovanje. Šta to znači u praksi?

To znači, na primer, da EU:

- **podržava** studente, doktorande, pripravnike, nastavnike, trenere i predavače da uče, podučavaju ili stiču radno iskustvo u inostranstvu, a mlade ljude da učestvuju u razmenama mladih ili da volontiraju u inostranstvu;
- **podstiče** države članice da obnove i modernizuju svoje sisteme obrazovanja i osposobljavanja i da razviju politike za mlade kako bi se mogle spremnije suočiti s postojećim i budućim izazovima;
- **olakšava** integraciju osoba na tržište rada, posebno putem stručnog obrazovanja i osposobljavanja;
- **promoviše** saradnju između vlada, univerziteta, fakulteta i škola, ustanova za osposobljavanje, preduzeća socijalnih partnera, organizacija mladih i organizacija civilnog društva.

Zašto saradivati na nivou EU?

Saradnja na nivou EU pomaže evropskim državama da unaprede svoje obrazovne sisteme. Na taj način se omogućava državama da saraduju i uče jedne od drugih razmenom najboljih praksi u oblasti politika.

Saradnja na nivou EU: evropski semestar

Evropa 2020 je strategija EU za ekonomski rast i stvaranje radnih mesta. Njena osnova je Evropski semestar, koji je pokrenut 2011. kao godišnji ciklus koordinacije ekonomske politike i dijaloga koji uključuje evropske institucije, vlade EU i nacionalne parlamente. Kao deo ove aktivnosti, EU usvaja **preporuke za pojedine države** koje imaju za cilj da pruže smernice državama članicama o tome kako osigurati konkurentnost i stvaranje radnih mesta. Budući da su obrazovanje i osposobljavanje sve važniji za zapošljavanje i ekonomski razvoj, preporuke za pojedine države sve više obuhvataju pitanja iz oblasti obrazovanja i osposobljavanja.

Saradnja na nivou EU: pregled stanja mobilnosti

Uz učešće država članica, EU je izradila pregled stanja u oblasti mobilnosti. U pregledu stanja utvrđeno je pet glavnih činilaca koji utiču na motivaciju mladih ljudi i sposobnost za studiranje ili osposobljavanje u inostranstvu. Čini se da među državama članicama postoje znatne razlike u podršci (od januara 2014).

- Nemačka, Belgija, Španija, Francuska i Italija pružaju najopsežnije informacije i smernice o mogućnostima mobilnosti.
- Kipar, Luksemburg i deo Belgije u kome se govori nemački najviše ističu važnost učenja jezika u školama. To je često važan faktor prilikom odlučivanja o učenju, osposobljavanju ili radu u inostranstvu.
- Flamanski deo Belgije, Nemačka, Italija i Austrija ističu se po dobro razvijenoj finansijskoj podršci za studente iz porodica u nepovoljnom položaju koji žele da uče ili da se osposobljavaju u inostranstvu.

EU ima ambiciozne ciljeve

Svrha učenja je napredak. Isto važi i za politike obrazovanja i osposobljavanja. Prema tome, kako bi mogle da mere napredak, EU i njene države članice utvrdile su sledeća merila koje je potrebno ostvariti do 2020.

- udeo 15-godišnjaka s nedovoljnim sposobnostima za čitanje, matematiku i nauku trebao bi da se smanji na ispod 15 %.
- stope ranog napuštanja školovanja bi trebalo da se smanje na ispod 10 %.

- najmanje 40 % mladih odraslih osoba treba da stekne visoko obrazovanje..
- najmanje 20 % visokoobrazovanih osoba treba da deo studija ili osposobljavanja provede u inostranstvu.

Kakva je situacija danas? Jesmo li na putu da ostvarimo ambiciozne ciljeve utvrđene za 2020? Prema istraživanjima PISA 2012, slika je mešovita.

Bez obzira na rezultate u određenim predmetima ili određenim državama, preostaje još mnogo posla. Sve dok se milioni mladih ljudi u EU suočavaju sa problemima u čitanju, pisanju i matematici, ne možemo se opustiti. .

Estonija (na slici je estonska prestonica Talin) obezbeđuje jednake mogućnosti za učenje.

Anketa PISA 2012

Program za međunarodnu procenu studenata (PISA) je istraživanje koje u celom svetu sprovodi Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD). PISA procenjuje stepen u kome su 15-godišnjaci stekli ključna znanja i veštine iz matematike, čitanja i prirodnih nauka. Prvo istraživanje je sprovedeno 2000. i od tada se ponavlja svake tri godine. U istraživanju programa PISA za 2012 učestvovala su sve 34 države članice OECD i 31 partnerska zemlja. U nastavku su neki od rezultata.

Rezultati EU-a se popravljaju u oblasti čitanja i prirodnih nauka!

EU je na putu ostvarenja merila – manje od 15 % učenika sa nedovoljnim sposobnostima do 2020.

Čitanje:

23.1 % u 2006. - 17.8 % u 2012

Prirodne nauke:

20.3 % u 2006. - 16.6 % u 2012.

Zaostajemo u matematici!!

Prosečan udeo učenika sa slabijim rezultatima u matematici u načelu je ostao isti u istraživanju PISA za 2012. (22.1 %) u poređenju sa istraživanjem PISA za 2009. (22.3 %).

Ističu se pojedine države!

Četiri države članice EU (Estonija, Finska, Poljska i Holandija) nalaze se među državama s najboljim rezultatima i stopom učenika sa slabijim rezultatima ispod cilja EU od 15 %.

Estonija je najbolja u odnosu na udeo učenika sa slabijim rezultatima u matematici: samo 10.5 % (u poređenju sa 22.1% u EU u celini).

Drugi ozbiljno zaostaju!

U nekim državama članicama EU, od trećine do polovine 15-godišnjaka ima rezultate koji se nalaze na najnižem nivou istraživanja PISA.

Šta radi EU?

EU ulaže 14,7 milijardi evra u Erasmus+, program EU-a za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport za period 2014–2020.

Pomoću Erasmus+ nastoji se da se povećaju mogućnosti zapošljavanja i lični razvoj mladih ljudi. Zahvaljujući tom programu, naši sistemi obrazovanja, osposobljavanja i mladih mogu omogućiti podučavanje, učenje i aktivnosti za mlade putem kojih ljudi stiču veštine koje su im potrebne na postojećem i budućem tržištu rada, kao i u društvu.

Ukoliko vas interesuje finansiranje EU u oblasti obrazovanja, osposobljavanja, programa za mlade i sporta, potrebne informacije ćete pronaći ovde. Više informacija Vam je na raspolaganju u Programskom vodiču za podnošenje zahteva. Vodič za program i mnoštvo drugih informacija pronaći ćete na internet stranici Erasmus+ (<http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus>).

Erasmus+ ima tri ključne aktivnosti

- Ključna aktivnost 1 — mobilnost u svrhu učenja: podrška učenju, radu, učestvovanju u aktivnostima za mlade, podučavanju, osposobljavanju ili razvoju stručnih i ličnih veština i sposobnosti u inostranstvu..
- Ključna aktivnost 2 — saradnja i partnerstvo: mogućnosti za partnerstva i saradnju između organizacija za obrazovanje, osposobljavanje i omladinu, kao i između svetova obrazovanja i rada.

- Ključna aktivnost 3 — reforma politike: podrška procesima razmišljanja, dijaloga i izgradnje dokaza potrebnih za sprovođenje reformi u oblastima politika i sistema za obrazovanje, osposobljavanje i omladinu.

Ključna aktivnost 1: mobilnost u svrhu učenja

U ovom odeljku se ističu prilike Erasmus+ za sve vrste učenika i osoblja u organizacijama za obrazovanje, osposobljavanje i mlade.

Da li ste ...

... student koji želi da studira ili da se osposobljava u inostranstvu?

... učesnik u stručnom obrazovanju ili osposobljavanju koji želi da proširi spektar svojih veština?

... mlada osoba koja želi da iskoristi mogućnosti za razmenu mladih ili volontiranje u inostranstvu??

... nastavnik, zaposleni ili osoba koja je aktivna u radu sa mladima i želite da podučavate ili osposobljavate druge u inostranstvu?

U tom slučaju, u ovom odeljku možete pronaći informacije o novim mogućnostima koje vam se nude.

JEZICI ZA LJUDE U POKRETU

Što su vam bolje jezičke veštine, više ćete imati koristi od vremena provedenog u inostranstvu. Poznavanje različitih jezika važan je aspekt većine aktivnosti za mobilnost. Ukoliko ste student, volonter ili član osoblja na univerzitetu najmanje dva meseca ili pohađate stručno obrazovanje u inostranstvu najmanje mesec dana, Erasmus+ vam nudi mogućnost da unapredite svoje znanje jezika koji ćete koristiti za studiranje, rad ili volontiranje.

Kada vam bude odobren zahtev za mobilnost, od vas će se tražiti da proverite svoje jezičke sposobnosti i biće vam ponuđen kurs jezika pre odlaska ili za vreme boravka u inostranstvu. Obratite se matičnoj instituciji ili organizaciji kako biste saznali više o toj novoj mogućnosti koju nudi Erasmus+. Usavršite svoje jezičke veštine i spremite se za pokret!

STUDENTI U VISOKOM OBRAZOVANJU

Periodi studiranja: studenti mogu provesti od 3 do 12 meseci studirajući na univerzitetu ili fakultetu u drugoj državi.

Pripravnički staž: takođe, mogu obaviti pripravnički staž na radnom mestu u inostranstvu u trajanju od 2 do 12 meseci.

Osobe koje su nedavno diplomirale mogu obaviti pripravnički staž u roku od godinu dana od diplomiranja. Međutim, unapred isplanirajte! Vaš univerzitet ili fakultet moraju da Vas odaberu tokom poslednje godine studija..

Erasmus+ takođe podržava studiranje nekih evropskih studenata u ostatku sveta i studenata iz ostatka sveta u Evropi..

.....

„Studiranje na drugom univerzitetu mi je pomoglo da proširim oblast studija više nego ikada pre. Međutim, najbolje od svega bilo je to što sam upoznao mnogo ljudi sa kojima ću sigurno sarađivati u budućnosti“.

Robert (UK) o studiranju industrijskog dizajna u periodu od 10 meseci na tehnološkom fakultetu Delfi u Holandiji. .

.....

KREDITI ZA STUDENTE NA MASTER STUDIJAMA

Program Erasmus+ podržava nove, pristupačne kredite kako bi se studentima pomoglo da odu na master

studije u druge evropske zemlje. Studenti mogu da zatraže povoljan kredit za celokupne master studije u inostranstvu i mogu uzeti kredit u iznosu do 12.000 evra za jednogodišnje studije ili do 18.000 evra za dvogodišnje studije.

ZAJEDNIČKE MASTER DIPLOME

Program Erasmus+ nudi studentima na master studijama u celom svetu stipendiju za zajedničke međunarodne studijske programe visokog nivoa koje univerziteti sprovode na osnovu partnerstva. Na kraju zajedničkog master programa, dobija se diploma koju zajedno izdaju sve ili neke od institucija koje učestvuju u programu. Više informacija možete dobiti od međunarodne kancelarije svoje ustanove visokog obrazovanja.

MOBILNOST U STRUČNOM OBRAZOVANJU I USAVRŠAVANJU

Mobilnost u inostranstvu može pomoći mladima u stručnom obrazovanju i osposobljavanju da steknu veštine koje su im potrebne na današnjem konkurentnom tržištu rada.

Učenici u višim razredima stručnih škola, pripravnici i šegrti mogu završiti pripravnički staž u inostranstvu u preduzeću domaćinu, na radnom mestu (na primer, u NVO ili javnoj organizaciji) ili u stručnoj školi, uz period učenja putem rada u preduzeću. Pripravnički staž može trajati od dve nedelje do godinu dana.

Proširite vidike; studirajte u inostranstvu.

Steknite profesionalno iskustvo u državi poznatoj po stručnosti u određenoj oblasti.

Osim toga, osobe koje su nedavno diplomirale (odnosno, bivši studenti/pripravnici) mogu učestvovati u aktivnostima mobilnosti. Oni mogu obaviti pripravnički staž u inostranstvu u roku od godinu dana od dobijanja diplome.

„Iskustvo mobilnosti bez sumnje je koristilo mojoj karijeri. Bez njega ne bih bila dovoljno samouverena da se prijavim za takmičenje za Mladog glavnog kuvara godine, a kamoli da pobedim. Svima toplo preporučujem. Moj put u Francusku bio je i do dan danas je jedno od mojih najlepših sećanja“.

Debora (UK) o iskustvu pripravničkog staža u Lionu, Francuska.

Ako želite da se prijavite, obratite se svojoj matičnoj ustanovi za stručno obrazovanje i osposobljavanje.

MOBILNOST MLADIH: RAZMENE MLADIH I UČESTVOVANJE U EVROPSKOJ VOLONTERSKOJ SLUŽBI

Razmenama se mladim ljudima pomaže da steknu veštine, kao što je upravljanje projektima i timski rad. Takvim mogućnostima izvan školskog okruženja

omogućava se grupama mladih da sprovedu strukturisane programe aktivnosti (kao što je mešavina radionica, vežbi, debata i igranja uloga) u drugoj zemlji ili izvan EU u trajanju od najviše 21 dan.

Evropska volonterska služba nudi idealnu priliku mladima za razvoj ličnih i stručnih veština tako što u periodu do dvanaest meseci doprinose svakodnevnom radu u oblastima kao što su socijalna zaštita, životna sredina, programi neformalnog obrazovanja, IKT, kultura i mnogi drugi. To je, takođe, prilika da povećaju samopouzdanje, da se više uključe kao građani i da iskuse drugačiji način života. Volontiranje može trajati do godinu dana i učesnici se mogu dobrovoljno javiti kako bi podržali različite projekte, unutar ili izvan Evropske unije.

Razmene stoje na raspolaganju mladima između 13 i 30 godina starosti. Evropska volonterska služba stoji na raspolaganju mladima između 17 i 30 godina starosti.

„Za samo godinu dana rada za Evropsku volontersku službu naučila sam više nego ikada. Preporučujem volontersku službu svakome ko nema predrasude i ko želi da stekne iskustvo“..’

Klara (Nemačka) o svom učešću u projektu za pomoć migrantima koji su nedavno stigli u Brisel, Belgija, pri Društvenom centru „Jozef Svinen“.

Ako želite da se prijavite, obratite se nacionalnoj agenciji u svojoj državi.

MOBILNOST OSOBLJA I MLADIH

Ako ste nastavnik ili radite u nekom preduzeću, možete da predajete u nekoj ustanovi u inostranstvu i tako steknete novo profesionalno iskustvo, proširite mreže i pomoć u modernizaciji i internacionalizaciji evropskih sistema obrazovanja i osposobljavanja.

Nastavnici, nenastavno osoblje i osobe aktivne u radu sa mladima takođe mogu ići na osposobljavanje u inostranstvo, uključujući strukturisane obuke, profesionalno orijentisane kurseve jezika, događaje u cilju osposobljavanja i učenja na radnom mestu, u cilju sticanja novog znanja i ideja koje se mogu primeniti u praksi nakon povratka kući. Te aktivnosti mogu trajati od 2 dana do 2 meseca.

Ukoliko ste zainteresovani da se prijavite, obratite se obrazovnoj ustanovi ili organizaciji za mlade u kojoj radite. Osoblje preduzeća mora dobiti poziv ustanove visokog obrazovanja na kojoj planira da drži predavanja.

© Univerzitat Bonn/Volker Lannert

Međunarodna strategija Univerziteta u Bonu obuhvata razmenu mladih naučnika, studenata i administrativnog osoblja. .

„Moje se iskustvo sastojalo od učenja na radnom mestu u Savezu gluvih na Kipru u cilju učenja o njihovim aktivnostima i iskustvima [...]. To iskustvo mi je omogućilo da bolje razumem kiparsku kulturu gluvih, unapredim svoje znanje znakovnog jezika i bolje razumem proces učenja koji je potrebno primeniti prilikom podučavanja gluvih osoba“.

Kristof (Francuska), instruktor znakovnog jezika, o učenju na radnom mestu na Kipru.

Ključna aktivnost 2: podrška saradnji i partnerstvima

Da li ste organizacija ili ustanova u oblasti obrazovanja, osposobljavanja ili mladih, koja želi prekograničnu saradnju sa kolegama u istom ili drugim sektorima ili poslovnim sektorom u cilju uvođenja inovacija ili modernizacije svoje prakse?

Da li ste preduzeće, istraživačka organizacija, regionalno telo, udruženje, socioekonomski partner ili NVO koja želi da sarađuje sa organizacijama ili institucijama u oblasti obrazovanja, osposobljavanja mladih u cilju jačanja saradnje, prenosa znanja i primene inovativnih praksi?

U tom slučaju, postoje različiti partnerski projekti u okviru programa Erasmus+ koji bi Vam mogli biti zanimljivi..

STRATEŠKA PARTNERSTVA UNUTAR I MEĐU OBLASTIMA OBRAZOVANJA, OSPOSABLJAVANJA I MLADIH, KAO I POSLOVNIM SEKTOROM

Strateškim partnerstvima teži se da se razvije, prenese i sprovede inovativno obrazovanje, osposobljavanje i prakse mladih putem prekogranične saradnje između različitih organizacija.

Kako bi se postigli ti ciljevi, u okviru programa Erasmus+ pruža se podrška organizacijama koje su aktivne u oblastima obrazovanja, osposobljavanja i mladih iz različitih zemalja. Aktivnosti putem kojih se može pružiti podrška uključuju:

- razvoj zajedničkih studijskih programa, novih nastavnih planova i programa, inovativnih nastavnih metoda (na primer, boljeg iskorišćavanja IKT-a), novih materijala, metoda i praksi za podučavanje/ osposobljavanje (na primer, za jezike);
- umrežavanje, kolegijalno učenje kako bi se studentima i osoblju omogućilo da proučavaju slučajeve iz stvarnog života s preduzećima u cilju razvoja preduzetničkog i kreativnog načina razmišljanja;;
- provera sposobnosti stečenih neformalnim i informalnim učenjem na nacionalnom nivou upućivanjem na okvire EU-a i korišćenjem dokumentovanih instrumenata EU-a.

Kako se prijaviti: obrazovne ustanove, organizacije mladih ili predstavnici drugih zainteresovanih organizacija mogu se obratiti nacionalnoj agenciji u svojoj zemlji.

© Fotolia/Sveta Productions

E-učenje omogućava učenje prilagođeno vlastitom ritmu.

*Da li ste spremni za pokret?
Steknite preduzetničke
veštine na univerzitetu.*

SAVEZI ZNANJA: SARADNJA IZMEĐU INSTITUCIJA VISOKOG OBRAZOVANJA I PREDUZEĆA

Strukturalna partnerstva koja u okviru programa Erasmus+ postoje između institucija visokog obrazovanja i preduzeća pomažu da se premosti jaz između sveta visokog obrazovanja i poslovnog sveta. Savezi znanja, takođe, će pomoći studentima i osoblju da steknu preduzetničke veštine i da institucije visokog obrazovanja i preduzeća učine preduzetničkim.

Savezi znanja mogu podržavati aktivnosti koje su usmerene na:

- razvoj i primenu novih metoda učenja i podučavanja (kao što su novi multidisciplinarni nastavni planovi i programi, učenje i podučavanje usmereno na učenike i stvarne probleme);;
- stvaranje struktura za učenje transversalnih veština i njihova primena u programima visokog obrazovanja. Te aktivnosti je potrebno razvijati u saradnji sa preduzećima, jačajući pritom mogućnost zapošljavanja, kreativnost i nove smerove u karijeri;
- uvođenje obrazovanja o preduzetništvu i preduzetničkih pristupa u proces podučavanja i učenja u svakoj disciplini kako bi se studentima, istraživačima, osoblju i edukatorima omogućilo sticanje znanja, veština i motivacija za uključivanje u preduzetničke aktivnosti.

U Saveze znanja mora biti uključeno najmanje šest organizacija iz najmanje tri različite programske države (sa barem dva preduzeća i dva akademska partnera).

SAVEZI SEKTORSKIH VEŠTINA: SARADNJA IZMEĐU PRUŽALACA STRUČNOG OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA I POSLOVNOG SEKTORA

Preduzeća i industrija ne uzimaju u obzir nacionalne nego transnacionalne lance snabdevanja. U okviru Saveza sektorskih veština, nastavni planovi se prilagođavaju takvoj situaciji i pomažu mladima u stručnom obrazovanju i osposobljavanju za evropsko tržište rada. U okviru Saveza sektorskih veština, nastoje se da se mladima pruže veštine koje zahtevaju njihova određena zanimanja na način da se:

- ukloni jaz u veštinama poboljšanjem prilagodljivosti početnih i kontinuiranih sistema stručnog obrazovanja potrebama tržišta rada za pojedine sektore;
- osmišljavaju i sprovode transnacionalni programi stručnog osposobljavanja i metodologije nastave i osposobljavanja;
- razvija učenje koje se zasniva na radu (u školama ili preduzećima) i stažiranje kako bi se olakšao prelaz iz obrazovanja na posao.

Savezi sektorskih veština moraju da obuhvataju najmanje devet različitih organizacija iz barem tri države učesnice u programu, uključujući dve države članice.

IZGRADNJA KAPACITETA U VISOKOM OBRAZOVANJU: SARADNJA SA INSTITUCIJAMA VISOKOG OBRAZOVANJA U PARTNERSKIM DRŽAVAMA

Program Erasmus+ podržava projekte saradnje sa institucijama visokog obrazovanja u celom svetu u cilju razvoja i modernizacije institucija visokog obrazovanja u partnerskim državama. Partnerske institucije mogu biti odabrane u susednim državama EU, na zapadnom Balkanu i u Rusiji, kao i u delovima Azije, Latinske Amerike i afričkim, karipskim i pacifičkim državama.

Budući projekti mogli bi obuhvatati:

- zajedničke projekte za razvoj novih nastavnih planova i programa i diploma, metoda učenja i nastave, razvoja osoblja, osiguranja kvaliteta, novih struktura upravljanja i procesa;
- projekte za razvoj strukturnih reformi na nacionalnom nivou uz podršku nadležnih tela u partnerskim državama (na primer, modernizacija politika i upravljanja sistemima visokog obrazovanja).

IZGRADNJA KAPACITETA U OBLASTI MLADIH: SARADNJA SA ORGANIZACIJAMA ZA MLADE U PARTNERSKIM DRŽAVAMA

Program Erasmus+ pruža podršku projektima saradnje između organizacija aktivnih u oblasti mladih u celom svetu. Cilj tih projekata je unaprediti kvalitet i priznavanje rada mladih, informalnog obrazovanja i volontiranja u različitim delovima sveta, a posebno u zemljama u razvoju.

Primeri aktivnosti obuhvataju:

- saradnju, umrežavanje i kolegijalno učenje među organizacijama mladih;
- zajednički rad na podizanju svesti i priznavanju volontiranja i neformalnog učenja u partnerskim državama;
- razvoj i primenu dobre prakse i instrumenata za stručno usavršavanje osoba aktivnih u radu s mladima i pripravnika.
- razmene mladih, volontiranje u inostranstvu i mobilnost osoba aktivnih u radu s mladima.

INTERNET ALATI ZA NASTAVNIKE I ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH

eTwinning podržava i jača saradnju između škola osiguravanjem podrške, korisnih alata i mesta za zajednički rad. eTwinning može se koristiti za pružanje podrške projektima mobilnosti, strateškim partnerstvima ili za saradnju na internetu.

Osim toga, eTwinning doprinosi stručnom usavršavanju nastavnika i osoblja ponudom materijala za učenje na internetu i prilika za umrežavanje u celoj Evropi.

Sve škole i vrtići u državama učesnicama programa mogu koristiti eTwinning nakon registracije na portalu: <http://www.etwinning.net>

EPALE (Elektronska platforma za učenje odraslih u Evropi) predstavlja internet stranicu na kojoj kreatori politika, edukatori, akteri i svi koji su uključeni u obrazovanje odraslih mogu da razmenjuju informacije i ideje, kao i da predstave i šire metode dobre prakse u obrazovanju odraslih. Ona pomaže stvaranje zajednice osoblja za obrazovanje odraslih u celoj EU. Platforma će biti dostupna do kraja 2014..

Ključna aktivnost 3: podrška za reformu politika

Program Erasmus+ pruža podršku aktivnostima usmerenim na ostvarivanje ciljeva strategije Evropa 2020, Strateškog okvira za obrazovanje i osposobljavanje 2020 i drugih strategija za pojedine sektore poput bolonjskog procesa u visokom obrazovanju. Te aktivnosti uključuju prikupljanje dokaza, studija i analiza u pogledu određenih tema ili zemalja, projekte saradnje između tela javnih vlasti ili velikih organizacija, kao i savetovanja sa vladama i organizacijama civilnog društva. Njima se takođe podstiču sastanci mladih ljudi i donosilaca odluka u kontekstu strukturisanog dijaloga s mladima.

Aktivnosti imaju za cilj unapređenje kvaliteta i delotvornosti obrazovanja, sistema osposobljavanja i politika za mlade, promovisanje opredeljenosti za političke reforme, podizanje svesti, uzajamno učenje, transnacionalnu saradnju i razvoj znanja, kao i podsticanje aktivnog učestvovanja mladih ljudi u demokratskom životu.

Izgledi za budućnost

U periodu od 2014. do 2020. oko 4 miliona ljudi i 125 000 institucija imaće direktne koristi od programa Erasmus+.

Najvažniji podaci: Erasmus+ (2014–2020)

Ukupan budžet	14,7 milijardi evra Dodatna sredstva biće dodeljena za finansiranje aktivnosti sa trećim državama (partnerske države).
Ukupne prilike za mobilnost	Više od 4 miliona ljudi
Visoko obrazovanje	Oko 2 miliona studenata
Studenti u sistemu stručnog obrazovanja i osposobljavanja	Oko 650 000 studenata i pripravnika
Mobilnost osoblja	Oko 800 000 predavača, nastavnika, trenera, nastavnog osoblja i osoba aktivnih u radu s mladima
Programi za volontiranje i razmenu mladih	Više od 500 000 mladih ljudi
Program kreditnih garancija za master studije	Oko 200 000 studenata
Zajednička master diploma	Više od 25 000 studenata
Strateška partnerstva	Oko 25 000 strateških partnerstava koja povezuju 125 000 škola, ustanova za stručno obrazovanje i osposobljavanje, ustanova visokog obrazovanja i obrazovanja odraslih, organizacija mladih i preduzeća
Savezi znanja	Više od 150 saveza znanja koje je osnovalo 1 500 institucija visokog obrazovanja i preduzeća
Savezi sektorskih veština	Više od 150 saveza sektorskih veština koje je osnovalo 2 000 institucija za stručno obrazovanje i osposobljavanje i preduzeća.

Saznajte više

- ▶ **Opšte informacije o obrazovanju i osposobljavanju na evropskom nivou:** <http://ec.europa.eu/education>
- ▶ **Opšte informacije o politikama za mlade na evropskom nivou:** <http://ec.europa.eu/youth>
- ▶ **Erasmus+:** <http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus>
- ▶ **Izvršna agencija:** <http://eacea.ec.europa.eu>
- ▶ **Nacionalne agencije:** http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/national-agencies_en.htm
- ▶ **Kutak za nastavnike:** <http://europa.eu/teachers-corner>

U Kutku za nastavnike mogu se pronaći nastavni materijali o Evropskoj uniji na 23 jezika. Tu se nalaze i različiti drugi materijali (internet stranice, brošure, igrice na internetu, video snimci itd.) namenjeni učenicima osnovnih i srednjih škola. Nastavnici će ovde pronaći inspiraciju bez obzira na to da li žele da učenike nauče o istoriji EU-a, o funkcionisanju EU-a, o tome šta EU radi ili da razgovaraju o politikama EU-a detaljnije. Svi nastavni materijali su besplatni.

- ▶ **Evropski portal za mlade:** <http://europa.eu/youth>
Evropski portal za mlade pruža informacije i mogućnosti za mlade ljude iz cele Evrope.
- ▶ **Imate pitanja o Evropskoj uniji? Europe Direct Vam može pomoći:** 00 800 6 7 8 9 10 11 — <http://europedirect.europa.eu>